

други пропис или опћи акт односи на витални национални интерес, тада се у поступку доношења тог закона гласа по принципу виталног интереса. О овој надлежности одлучује Вијеће за заштиту виталних интереса при Уставном суду које се састоји од седам судца, по два из сваког конститутивног народа и један из реда осталих кога именује Парламент Федерације Босне и Херцеговине из реда судца.

У материјалноправном смислу Уставом је само прописано да „заштиту права на локалну самоуправу осигурава Уставни суд“. Тако су Уставном суду остављене широке могућности да у конкретним случајевима одлучује о садржају и облицима заштите права на локалну самоуправу. Устав Федерације Босне и Херцеговине не прописује потпуније и прецизније одредбе о садржају права на локалну самоуправу. Вијеће Европе у овој области успоставило је међународне стандарде усвајањем Европске повеље о локалној самоуправи. Увођењем уставно-судске заштите локалне самоуправе, испуњен је један од темељних захтјева Европске повеље. Локална самоуправа је у свим демократским државама уставно право локалног становништва да самостално управља тзв. локалним пословима. Полазећи од ових међународних стандарда и од домаћих уставних и законских рјешења, Уставни суд својом јурисдикцијом мора осигурати да се они у пракси и реализују. При томе ће се, дакако, суочавати са потребом да у одређеним случајевима, као у прејудицијелном питању, одлучи о уставности или законитости прописа и других аката којима се, по мишљењу подносиоца захтјева, угрожава право на локалну самоуправу. Значајну новину у заштити права на локалну самоуправу представља и проширивање круга овлашћених предлагача у овим споровима, који су већ истакнути.

Надлежност Уставног суда Републике Српске је много шире дефинирана од надлежности Уставног суда Босне и Херцеговине и Уставног суда Федерације. Он је надлежан да одлучује о сугласности закона, других прописа и опћих аката с Уставом Републике Српске, о сугласности прописа и опћих аката са законом, рјешава сукоб надлежности између органа законодавне, извршне и судске власти и опћине, одлучује о сугласности програма, статута и других опћих аката политичких организација с Уставом и законом, одлучује о заштити виталног националног интереса – идентична рјешења као и у Федерацији БиХ, оцјењује уставност закона и уставност и законитост прописа и опћих аката који су престали важити, ако од престанка важења до покретања поступка није протекло више од једне године, као и о питању имунитета. Он прати појаве од интереса за остваривање уставности и законитости и о томе обавјештава највише органе Републике Српске о стању и проблемима у тој области, те даје мишљење и приједлоге за доношење закона и подузимање других мјера.

Уставни суд Републике Српске може и сам покренути поступак за